

Förintelsens Minnesdag

Ann-Cathrine Haglund
25 januari 2010

Förintelsens Minnesdag

Denna vecka den 27 januari samlas människor över hela världen på Förintelsens Minnesdag. Sedan 1999 är denna dag en nationell minnesdag och 2005 deklarerade FN den 27 januari som internationell minnesdag. 27 januari var den dag då koncentrationslägret Auschwitz befriades 1945.

Det här är en dag att minnas och att hedra alla de miljoner människor som mördades under andra världskriget. Människor som var precis vi som samlats här i Pelle Svanslös Hus.

Hur många föll offer för förintelsen? Omkring 13 miljoner människor? Omkring 6 miljoner judar, drygt en halv miljon romer, tusentals homosexuella, tusentals Jehovas vittnen, handikappade, utvecklingsstörda och asociala, flera miljoner polska civila och sovjetiska krigsfångar? Siffrorna är ofattbara och genom sin storlek blir de abstrakta och svåra att ta till sig. Men bakom varje siffra finns en människa, ett fasansfullt tragiskt öde.

Det är viktigt att denna dag samlas för att visa sitt engagemang för kampen mot intolerans, främlingsfientlighet, rasism och antisemitism. Vi får aldrig förtrötta i den kampen. Vi får aldrig nonchalera tecken på ökande främlingsfientlighet och intolerans.

Det är därför det här huset, Pelle Svanslös Hus är så viktigt. I det här huset får barn lära sig att vara snälla mot varandra. Här arbetar man för att motarbeta mobbing och diskriminering. Här arbetar man i Gösta Knutssons anda mot rasism och antisemitism.

Det är också därför som Fredsmuseum är viktigt. I Fredsmuseums verksamhet får ungdomar lära sig om fred och krig, om konflikter, hat, hot och heder. Förhoppningsvis får ungdomarna med sig redskap för att själva bidra till konfliktlösning, fred, mänskliga rättigheter och demokrati.

Den 27 januari håller Fredsmuseum en minnesstund i Vasasalen och senare invigs en utställning i Fredsmuseum om "Den okända Förintelsen" – om romerna och förintelsen.

Det här är också en dag att erinra om alla de personer som försökte hjälpa och rädda även med fara för det egna livet. Och det fanns många även om deras insatser var otillräckliga i det europeiska helvetet. Hur kan vi som inte var med förstå Förintelsen? Hur kan vi få unga människor att förstå? Att dra lärdom och se till att detta inte upprepas? Snart är alla vittnen och överlevande borta.

Augustprisvinnaren Steve Sem-Sandbergs bok är mycket viktig. I stora synagogan i Stockholm den 9 november höll Steve ett tal under rubriken "Att göra det förflutna levande". Och det är precis vad Steve Sem-Sandbergs bok "De fattiga i Lodz" gör. Med litteraturens hjälp gör Sem-Sandberg Förintelsen levande och på något sätt gripbar för oss i dag och också för människor som kommer sedan. Med litteraturen som medel tar han ett stort och viktigt ansvar och han gör det med kunskap och stor känsla och med aktsamhet om de överlevandes berättelser. Sem-Sandberg har skrivit en stor bok.